

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MADANIYAT VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON DAVLAT XOREOGRAFIYA AKADEMIYASI

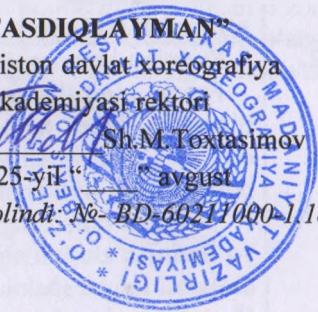
“TASDIQLAYMAN”

O'zbekiston davlat xoreografiya
akademiyasi rektori

Sh.M. Toxtasimov

2025-yil “ ” avgust

Ro'yxatga olindi. № BD-60211000-1.18

MUSIQA CHOLG'ULARINI O'RGANISH (RUBOB)

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	200 000	– San'at va gumanitar fanlar	
Ta'lim sohasi:	210 000	– San'at	
Ta'lim yo'nalishi:	60211000	– San'atshunoslik	(Xoreografiya bo'yicha)

Toshkent 2025

Fan/modul kodi MCHO'(R)11408		O'quv yili 2025-2027	Semestr 1/2/3/4	ECTS – Kreditlar 8	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 2/2/2/2	
1.	Fanning nomi	Yakka mashg'ulotlar (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Musiqacha cholg'ularini o'rganish (rubob)	120		120	240
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishning maqsadi – ijrochilarining ijro uslublarini chuqur o'rganib, o'zbek xalq kuylari ularning shaklan tuzilishi, usul sanog'lari, kuy o'lchovi, asar shakli va tuzilishi, asarlarning cholg'u yo'li orqali unda barcha nolalarni his qilib cholg'u ijrochiligini egallashi nazarda tutilgan. Fanni o'qitishning vazifalari – milliy cholg'ularda nafis, serjilo ijro yo'llarini o'zlashtirish, mahorat oshirish, rivojlantirish, yoshlarning musiqiy didlarini to'g'ri shakllantirishdan iborat. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) Fan bo'yicha nazariy ishlar namunaviy o'quv rejada mavjud emas II.I. Yakka mashg'ulotlar tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1. Talabaning musiqiy tarbiyalashning boshlang'ich etapi 2. Tovush hosil qilish va ohangdoshlik. 3. Cholg'u ijro holati. 4. Tovush chiqarish vositalari, ijro etish uslublari. 5. Milliy cholg'uda ijro etish ko'nikmasi. 6. Musiqacha cholg'ularining ijrochilik imkoniyatlari 7. Asar nota matnini to'g'ri ijro etish. 8. Ijro paytida o'ng va chap qo'l harakatining mutanosibligi 9. Jamoaviy ijro qilishning umumiy xususiyatlari 10. Milliy cholg'ularda nola va qochirimlardan foydalanish 11. Ovoz mellizmlari va ijro uslublari. 12. Asarlardagi nola va qochirimlar nisbati 13. Etyud, gamma va mashqlar ijrosi. 14. Musiqiy asar ustida ishlash 15. Milliy cholg'uda ijro etish ko'nikmasi 16. Cholg'uda ijro etishni o'rganish 17. Cholg'ularni sozlash 18. Talabaning shaxsiy ijrochilik qobiliyati, talaba iste'dodidan unumli foydalanish va rivojlantirish 19. Turli ijro yo'llarini farqlay olish 20. Ijrochilik qobiliyatlarini shakllantirish va rivojlantirish 21. Ritmni his etish, dinamika, frazirovka 22. Intonatsiya va shtrixlar ustida ishlash 23. Jamoa bo'lib ijro qilishda dinamik belgilarga e'tibor berish				

24. Dinamika ustida ishlash
25. Tovush qator va dinamik belgilar
26. Shrtixlar va nafas ustida ishlash
27. Gamma va mashqlar ijrosi
28. Ijro etishning texnik imkoniyatlarini rivojlantirishning ahamiyati
29. Ijro etishning texnik imkoniyatlarini rivojlantirish yo'llari
30. Ijro vaqtida sahna madaniyati qoidalariga rioya qilish

Yakka mashg'ulotlar o'zbek xalq cholg'ulari uchun mo'ljallangan o'zbek xalq kuylari, klassik mumtoz asarlar, shashmaqomdan namunalar, o'zbek bastakorlari asarlari taxminiy asar sifatida berilgan. Talabaning imkoniyati, qobiliyati hisobga olinib o'qituvchi tomonidan asar tanlanadi.

1. "Qalabandi" O'zbek xalq kuyi.
2. "Ufori qalabandi" O'zbek xalq kuyi.
3. "Ufor" O'zbek xalq kuyi.
4. "Bibigul" Qoraqalpoq xalq kuyi.
5. "Namanganni olmasi" O'zbek xalq kuyi.
6. "Terma" Qoraqalpoq xalq kuyi.
7. "Dar shaxri Buxoro" O'zbek xalq kuyi
8. "Baxor valsi" M.Mirzayev musiqasi.
9. "Shaxlo" R.Tursunov musiqasi.
10. "Jonon" M.Mirzayev musiqasi.
11. "G'ayratli qiz" M.Leviyev musiqasi.
12. "Tanovar" O'zbek xalq kuyi.
13. "Olma pishganda keling" O'zbek xalq kuyi.
14. "Qaydadir bilmam nigorim" O'zbek xalq kuyi.
15. "Ganji qorabog'" O'zbek xalq kuyi.
16. "Qari navo" O'zbek xalq kuyi.
17. "Yangi tanovar" M.Mirzayev musiqasi.
18. "Go'zal tong" M.Mirzayev musiqasi.
19. "Boysun mavrigi" O'zbek xalq kuyi.
20. "Qiz minoim" Qoraqalpoq xalq kuyi.
21. "Lolachaga ishim bor" O'zbek xalq kuyi.
22. "Kelgin yor o'ynaylik" O'zbek xalq kuyi.
23. "Omon yor" O'zbek xalq kuyi.
24. "Nazokat" O'zbek xalq kuyi.
25. "Norim-norim" O'zbek xalq kuyi.
26. "Qo'shchinor" O'zbek xalq kuyi.
27. "Zavqim kelur" O'zbek xalq kuyi.
28. "Ko'chalar" kuyi.
29. "Oromijon" O'zbek xalq kuyi.
30. "Shodlik sozi" Qoraqalpoq xalq kuyi.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlarlar:

	1. Cholgʻuning tiniq va sof sozlanishi va sadolanishga erishishi; 2. Turli shakl va ritmdagi major-minor gammalar, ularning turlari, uch tovushliklari. 3. Asarlardagi ijro bezaklari, nota oʻqish koʻnikmasi, uslubiy adabiyotlar. 4. Audio, video yozuvlar toʻplash va foydalanish. 5. Mashhur sozandalar ijrosini kuzatib borish, tahlil etish. 6. Yangi asarlar bilan tanishib borish, imkon darajasida mustaqil oʻzlashtirish koʻnikmasini hosil qilish.
3.	V. Fan oʻqitilishining natijalari (Shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni oʻzlashtirish natijasida talaba: - xoreografiya va musiqa sanʼati boʻyicha oliy maʼlumotli shaxslar egallashi lozim boʻlgan lavozimlarda mustaqil ishlashi; - sanʼat nazariyasi va tarixi hamda musiqa cholgʻulari sohasiga oid ilmiy maqolalar tayyorlash va ularni bosma va elektron koʻrinishida ommaviy axborot vositalarida chop etish, shuningdek, maqolalarni tahrir qilishi; - sanʼat nazariyasi va tarixi hamda musiqa cholgʻulari yoʻnalishi doirasida tanlangan mutaxassislik boʻyicha magistraturada oliy taʼlimni davom ettirishga; - kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimida qoʻshimcha kasb taʼlim olishi; - xoreografiya va musiqa sanʼati sohasida intellektual, madaniy, maʼnaviy, jismoniy va kasbiy oʻzini rivojlantirish va takomillashtirish qobiliyatiga ega boʻlishi va bu qobiliyatni amalda qoʻllay bilishi; - fikrlash madaniyatini egallagan boʻlishi, ogʻzaki va yozma nutqini argumentlangan holda aniq bayon qilish qobiliyatiga ega boʻlishi; - egallangan tajribani tanqidiy koʻrib chiqish qobiliyati, zarur boʻlganda oʻz kasbiy faoliyatining turi va xarakterini oʻzgartirishi; - kasbiy faoliyatda tabiiy-ilmiy, ijodiy fanlarning asosiy qonunlaridan foydalanish, sanʼat va musiqa sohasiga doir nazariy va eksperimental tadqiqot metodlarini qoʻllash qobiliyatiga ega boʻlishi; soʻzlashuvdan kam boʻlmagan darajada bir xorijiy tilni egallagan boʻlishi kerak.
4.	VI. Taʼlim texnologiyalari va metodlari • yakka mashgʻulotlar; • interfaol metodlar; • ijrochilik usullari; • taqdimotlar tayyorlash.
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar: joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat boʻyicha yozma ishni muvaffaqiyatli topshirish.
6.	Asosiy adabiyotlar 1. Umarov Sh. Musiqa cholgʻularini oʻrganish. Oʻquv qoʻllanma – T.: OʻzDXA, 2018.

2. Islomov D. Xalq cholg'ularini o'rganish. O'quv qo'llanma. – T.: 2015.
3. Jabborov A, Begmatova S, Azamova M. O'zbek musiqasi tarixi. Darslik – T.: 2018.
4. Karomatli F. O'zbek xalqi cholg'u musiqasi. O'quv qo'llanma – T.: 2004.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: 2017.
2. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: 2016.
3. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. – T.: 2017.
4. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovnligining garovi. – T.: 2017.
5. Mirziyoyev Sh. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. – T.: 2017.
6. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild. – T.: 2018.
7. Mirziyoyev Sh.M. Bilimli avlod - buyuk kelajakning, tadbirkor xalq - farovon hayotning, do'stona hamkorlik esa taraqqiyotning kafolatidir. – T.: 2018.
8. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi. 3-jild. – T.: 2019.
9. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – Milliy yuksalish sari. 4-jild. – T.: 2020.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga va O'zbekiston xalqiga Murojatnomasida iqtisodiy islohotlarni izchil davom ettirish asosida 2021-yilda strategik maqsadlarga erishish yuzasidan amalga oshiriladigan ustuvor yunalishlarni keng jamoatchilik orasida targ'ib qilish bo'yicha ilmiy-ommabop risola. – T.: 2021.
11. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Assambleyasi 75-sessiyasida so'zlagan nutqini o'rganish va keng jamoatchilik o'rtasida targ'ib qilish bo'yicha o'quv qo'llanma – T.: 2021.
12. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – T.: 2021.
13. Mirziyoyev Sh.M. O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. To'ldirilgan ikkinchi nashri. – T.: 2022.
14. Ibrohimov O. Qo'shnay sadolari. O'quv qo'llanma. – T.: 2003.
15. Ashrafxo'jayev T. Doira .O'quv qo'llanma. – T.: 2003.

Axborot manbaalari

1. www.natlib.uz – O'zbekiston Milliy kutubxonasi portal
2. <http://www.7not.ru/piano/> – Xorij san'ati portali
3. <http://myfortepiano.ru> – Xorij san'ati portali
4. Ziyonet – O'zbekiston ta'lim portali
5. <http://music-education.ru> – Xorij san'ati portali

	6. http://propianino.ru – Xorij san’ati portali
7.	Fan dasturi Oliy ta’lim ta’lim yo’nalislari va mutaxassisliklari bo’yicha O’quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2025-yil * <u>30</u> - <u>08</u> dagi <u>1</u> -sonli bayonnonasi bilan ma’qullangan.
8.	Fan/modul uchun ma’sullar: Sh.Umarov – O’zDXA, “San’at nazariyasi va tarixi” kafedrasi mudiri, dotsent
9.	Taqrizchilar: B.Azimov – O’zbekiston davlat konservatoriyasi “Musiqiy pedagogika” kafedrasi dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi N.A.Alimdjanova – O’zDXA, “San’at nazariyasi va tarixi” kafedrasi dotsenti

